

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5894/11
Дана 08.02.2012. године
БЕОГРАД

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Обрадовић, председника већа, Бранке Дражић и Радмиле Ђурић, чланова већа, у парници тужилаца Хусеина Хусовића из Аустрије, ул. Admonter Strasse.19/4/25, Рашиде Калтак из Пљеваља, ул. Сарајевска бр.5, Мевле Бербо из села Забрђе, Општина Прибој, Емине Мураговић из Плеваља, ул. Ослобођење бр.10, Захиде Ровчанин из села Грачаница, Пријепоље, Рамизе Арбак из Сарајева, ул. Зденке Маркуља бр.36 и Џемиле Чалаковић из села Шпиљани, Тутин, које заступа пуномоћник Тања Дробњак, адвокат из Београда, ул. Михајла Пупина бр.163, против тужене Републике Србије – Министарства одбране, коју заступа Републички јавни правобранилац из Београда, ул. Немањина бр.22-26, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалби тужилаца изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 45812/10 од 16.05.2011. године, у седници већа одржаној дана 08.02.2012. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужилаца Хусеина Хусовића, Рашиде Калтак, Мевле Бербо, Емине Мураговић, Захиде Ровчанин, Рамизе Арбак и Џемиле Чалаковић и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 45812/10 од 16.05.2011. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 45812/10 од 16.05.2011. године ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужилаца, којим су тражили да се обавезе тужена да им на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове услед смрти блиског лица исплати износе од по

1.000.000,00 динара, укупно 7.000.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења, до исплате, као и трошкове парничног поступка.

Ставом другим изреке обавезани су тужиоци да туженој на име трошкова парничног поступка исплате износ од 25.000,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу су благовремено изјавили тужиоци због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 372 ЗПП Апелациони суд је нашао да је жалба тужилаца неоснована.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361 став 2 тачка 1, 2, 5, 7 и 9 ЗПП на које Апелациони суд пази по службеној дужности, нити се у жалби тужилаца указује на постојање таквих битних повреда поступка, због којих би се побијана пресуда морала укинути.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да су тужиоци ћерке, односно син сада преминулог Мушана Хусовића, који је дана 18.02.1993. године у селу Кукуровићи, Општина Прибој, убијен приликом напада. У вези наведеног догађаја је на лице места изашао истражни судија Окружног суда у Ужицу, при чему је сачињен записник о увиђају дана 19.02.1993. године КРИ.бр.9/93, а од стране Фонда за хуманитарно право поднета кривична пријава Окружном јавном тужилаштву у Ужицу против НН починилаца, припадника Резервног састава Војске Југославије, у вези догађаја дана 18.02.1993. године у селу Кукуровићи, због кривичног дела – тешко убиство из ниских побуда из члана 114 став 5 у вези става 9 КЗ и кривичног дела изазивање националне, расне и верске мржње, раздора и нетрпељивости из члана 317 став 3 у вези става 2 Кривичног законика. Списи Вишег јавног тужилаштва у Ужицу Ктр.бр.342/06 у вези предметног догађаја од 18.02.1993. године чине део списка предмета тужилаштва за ратне злочине Ктрн.бр.2/04 за које је првостепени суд у овом поступку дана 14.03.2011. године обавештен да се поступак налази у преткривичној фази, сходно одредби члана 235 став 2 ЗКП, односно да се предузимају мере и активности са циљем утврђивања елемената кривичног дела и његових починилаца, у вези напада на село Кукуровиће 18.02.1993. године. Тужилачка страна се поводом предметног догађаја захтевом за обештећење у вансудском поступку обратила дана 12.01.2007. године туженој, али о истом није одлучено.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, а имајући у виду истакнути приговор застарелости од стране тужене првостепени суд је нашао да су протекли субјективни и објективни рокови застарелости потраживања накнаде нематеријалне штете у смислу одредбе члана 376 Закона о облигационим односима, с обзиром да су тужиоци тражили исплату накнаде нематеријалне штете услед смрти блиског лица – оца страдалог дана 18.02.1993. године, а тужба је суду поднета дана 26.04.2007. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, правилно је првостепени суд закључио да тужиоци немају право на накнаду нематеријалне штете, ценећи да је наступила застарелост потраживања, те да тужена није у обавези да им штету накнади.

Апелациони суд такође налази да је приговор застарелости потраживања истакнут од стране тужене основан. Ово из разлога што је на утврђено чињенично стање правилно примењено материјално право и то одредба члана 376 став 1 и 2 Закона о облигационим односима. Закон о облигационим односима у члану 376 став 1 поменутог члана предвиђа трогодишњи субјективни рок застарелости потраживања накнаде проузроковане штете, везујући тај рок за две околности: за сазнање оштећеног за штету и за лице (штетника) које је штету проузроковало и трогодишњи рок почиње да тече од момента сазнања оштећеног за обе околности. У ставу другом наведене одредбе предвиђен је објективан (апсолутни) рок застарелости потраживања накнаде штете. Овај рок почиње да тече, без обзира на сазнање оштећеног за штету и за штетника, рачунајући од момента када је штета проузрокована и навршава се када протекне рок од 5 година од дана када је штета настала. У конкретном случају тужиоци су штету претрпели дана 18.02.1993. године, а тужбу за накнаду штете су поднели 26.04.2007. године, по протеку како субјективног тако и објективног рока.

Неосновани су наводи жалбе тужилаца да је у овој правној ствари требало применити члан 172 Закона о облигационим односима, као и члана 377 истог закона. Наиме, тачно је да је чланом 172 Закона о облигационим односима прописано да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција, као и да је ставом 2 овог члана прописано да правно лице има право на накнаду од лица које је штету скривило. Међутим, право лица коме је проузрокована штета услед ратних дејстава, као и право регреса државе могу се реализовати само у оквиру одређених рокова чијим протеклом наступа застарелост тих права. С обзиром на то да за застарелост права на накнаду штете од државе није предвиђен посебан рок застарелости, оно застарева у оквиру редовних рокова у којима застарева потраживање накнаде штете. Ово произилази из околности да држава одговара за другог, који штету може проузроковати и кривичним делом, али дужи рок застарелости из члана 377 Закона о облигационим односима не може се применити према одговорном лицу него само према учиниоцу таквог дела. Како у конкретном случају кривични поступак у вези предметног догађаја од 18.02.1993. године још увек траје, а покренут је пријавом против НН починилаца – припадника Резервног састава ВЈ, те није правноснажном осуђујућом пресудом кривичног суда утврђено постојање кривичног дела и одговорности лица за учињено кривично дело, то се не може применити одредба члана 377 Закона о облигационим односима.

На основу свега напред наведеног, применом одредбе члана 375 ЗПП, одлучено је као у изреци.

Гж 5894/11

Правилна је одлука о трошковима поступка која је донета применом одредаба чланова 149 и 150 ЗПП.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Весна Обрадовић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ судске писарнице
Светлана Антић